

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bărgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

Federația pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bărgău-Călimani

Evaluare SDL GAL FDZR Bărgău-Călimani

Perioada evaluata 13.12.2016 – 01.10.2018

*Proiect finanțat cu fonduri europene nerambursabile prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR).
Programul Național de Dezvoltare Rurală este implementat de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale,
din subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.
PNDR este finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin Fondul European Agricol pentru
Dezvoltare Rurală.*

Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bărgău-Călimani

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

CUPRINS

PREFAȚĂ.....	3
CONTEXT.....	4
Capitolul I. Scopul si obiectivele Evaluarii	
.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Capitolul II. Metodologia de evaluare	
.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
A. Planificarea procesului de evaluare.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
B. Metodologia de evaluare.....	12
- Temele evaluarii, criterii de evaluare si indicatori.....	15
✓ Tema I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală.....	15
✓ Tema II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute în SDL.....	28
✓ Tema III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER	
.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
✓ Tema IV. Factorii de succes, insucces. Mecanismul de implementare a SDL.....	35
✓ Tema V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B	
.....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
✓ Tema VI. Contributia SDL la dezvoltarea turismului si activitatilor non agricole.....	41
C. Sursa datelor si tehnici pentru colectarea acestora.....	43
D. Principalele limitari si constrangeri intampinate si masurile adoptate pentru a le compensa....	43

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bârgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

Capitolul III. Constatările și concluziile Evaluării.....	44
Concluzii finale.....	49

PREFAȚĂ

Documentul reprezintă sintetic evaluarea impactului pe care îl are implementarea SDL elaborată de GAL FDZR Bârgău-Calimani pentru perioada de programare 2014-2020 în teritoriul pe care îl acoperă.

Consecința a Contractului de finanțare semnat cu AFIR Nr. C 1940 1137 01 16 6 06 75512/13.12.2016, și pentru a evalua gradul de implementare a SDL la nivelul teritoriului și efectele pe care aceasta le-a avut în rândul comunității s-a realizat o evaluare a acesteia în perioada noiembrie 2018 - februarie 2019.

Evaluarea reflectă progresul implementării strategiei la data de 01.10.2018

Prin acest raport se prezintă evoluția indicatorilor și obiectivelor care au fost luate în calcul la scrierea SDL, de la momentul elaborării SDL și până la momentul realizării prezentului document. Indicatorii care au fost în calcul sunt atât de natură socială cât și economică.

Pentru realizarea unei evaluări cât mai exacte, dar și pentru păstrarea obiectivității în realizarea efectivă a evaluării, se consideră necesară realizarea unei echipe de evaluare. Deoarece, evaluarea va fi făcută realizată la nivelul GAL, Consiliul Director întrunit în luna noiembrie (15.11.2018) pentru a sprijini realizarea unei evaluări cât mai realiste și cuprinzătoare, a hotărât că din echipa de evaluare să facă parte :

Funcție în echipă	Nume și Prenume	Funcție
Coordonator	CHIFOR ADINA VERONICA	Manager GAL
Membru	CORNIS DIANA TOMINA	Evaluator proiecte
Membru	HORGA MIHAELA	Expert accesare fonduri structurale și de coeziune europene
Membru	BAJKO ADAM	Evaluator proiecte
Membru	TITIENI IOAN	Presedinte CD

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bârgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

		GAL FDZR Bargau-Calimani
Membru	CRISAN DORU TOADER	Primar Comuna Prundu Birgaului PRESEDINTE CSP
Membru	BRUJ GUTIU OVIDIU	Presedinte Comisie de Contestatii Administrator SC MOCO PROD COM SRL

Rolul acestei evaluări este acela de a vedea impactul alocării financiare a SDL în teritoriul în care GAL-ul își desfășoară activitatea. Pentru a măsura acest lucru, am realizat o analiză a tuturor indicatorilor planificați/realizați pentru fiecare măsură propusă în SDL, în raport cu gradul de implementare, respectiv contractare/absorbție al fondurilor și a prevederilor asumate inițial.

CONTEXT

Grupul de Acțiune Locală, **Federația pentru Dezvoltarea Zonei Rurale „Bargau-Calimani”** este un parteneriat public privat care implementează o Strategie de Dezvoltare Locală pe teritoriul a 12 comune din Sud-Estul județului Bistrița-Năsăud (Bistrita Birgaului, Budacu de Jos, Cetate, Dumitrita, Josenii Birgaului, Prundu Birgaului, Tiha Birgaului, Livezile, Sieu, Sieut, Monor și Mariselu), ocupând un teritoriu cu o suprafață de 109.298 ha (1092.98 km²), având o populație totală de 41.045 locuitori conform recensământului din 2011.

Scopul principal al organizației îl constituie dezvoltarea durabilă integrată a microregiunii prin metoda „LEADER”, utilizând următoarele principii: *Abordarea „bottom-up”*, identificarea problemelor și oportunităților de dezvoltare direct de actorii sociali relevanți din teritoriu, identificarea unor soluții particularizate pe nevoile specifice ale microregiunii noastre, bazându-ne pe *Parteneriat local* activ și viabil, implicat în rezolvarea problemelor identificate, capabil să inițieze și să dezvolte rețele de specialiști și de acces la resurse informaționale, umane, materiale, de formare și care să asigure dezvoltarea durabilă a întregii microregiuni. Identificarea de soluții inovatoare, cunoștințe și tehnologii din toate domeniile pentru a rezolva problemele din teritoriu, ca rezultat al cooperării, conlucrării, punerii în comun a resurselor constituie una dintre prioritățile GAL care asigură nu doar cele mai bune soluții și transfer de expertiză ci și o dezvoltare durabilă integrată a microregiunii Bargau-Calimani.

Astfel, în anul 2016, GAL a elaborat cea de-a doua Strategie pentru Dezvoltare Locală a teritoriului durabilă și sustenabilă (plasată sub responsabilitatea comunității), pentru perioada 2016 - 2023. Ca urmare a semnării Acordului cadru de finanțare Nr. C 1940 0137 01 16 606 75512/ 13.12.2016 și a Contractului de finanțare subsecvent Nr. C 1940 1137 01 16 6 06 75512/13.12.2016

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bârgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

semnate cu Agentia pentru Finantarea Investitiilor Rurale – Romania, in 13.12.2016, GAL-ul a demarat implementarea acestui proiect.

Parteneriatul GAL FDZR Bargau-Calimani are urmatoarea structural: ponderea partenerilor privati reprezinta **40%** din total parteneriat, societatea civila reprezinta **27,5 %** din total parteneriat, cumuland un total de **67,5 %** iar ponderea partenerilor publici reprezinta **32.5 %** din total parteneriat. Din 40 de parteneri ai GAL: 13 parteneri sunt publici (autoritati publice locale), 16 parteneri sunt privati (11= SRL, 2= PFA, 3= Cooperative agricole) și 11 parteneri ai societății civile (ONG).

Teritoriul GAL reprezinta in prezent un punct important pentru turismul intern al judetului, prin fluxul insemnat de turisti care este atras in mod special la sfarsit de saptamana in **zona Colibita** (comuna Bistrița Bîrgăului) si prin tranzitul important dintre Transilvania si Bucovina, pe DN17, care are ca **punct** de referinta localitatea si zona turistica Piatra Fantanele.

Din punctul de vedere al coerentei teritoriale si al omogenitatii, cele 12 unitati administrativ-teritoriale care compun GAL-ul au continuitate teritoriala remarcanta: Bistrita Birgaului, Budacu de Jos, Cetate, Dumitrita, Josenii Birgaului, Prundu Birgaului, Tiha Birgaului, Livezile, Sieu, Sieut, Monor si Mariselu, in primul rand, cele doua vai care determina pozitionarea vietii si activitatii umane si fluxul accesibilitatii –Valea Sieului si Valea Bîrgăului - converg dinspre munte inspre deal, respectiv dinspre granitele de nord-est ale judetului inspre Municipiul Bistrița si fac trecerea catre Reghin si Vatra Dornei. De asemenea, ele detin parti din doua zone montane importante ca puncte de relief din tara – Muntii Bîrgăului si Muntii Călimani; mai mult decat atat, o suprafata insemnata din teritoriul lor este acoperita de situl Natura 2000 Cușma, care acopera 7 din cele 12 comune, ceea ce uneste in mod firesc caracteristicile naturale si antropice ale celor doua zone.

Prin faptul ca cea mai mare suprafata a teritoriul GAL se desfasoara pe intinderea celor doua depresiuni ofera un avantaj sporit in privinta legaturilor care pot fi stabilite intre localitatile componente GAL, acestea nefiind impiedicate de formele de relief naturale. Se remarca astfel o zona compacta si omogena.

PROBLEME, NEVOI ALE TERITORIULUI

În baza analizei realizată in SDL problemele existente la nivelul teritoriului GAL erau reprezentate în special de lipsa investițiilor în agricultură, slaba dezvoltare a serviciilor, lipsa serviciilor socio-medice, educationale si de sprijin oferite grupurilor sociale vulnerabile, lipsa proiectelor care vizeaza dezvoltarea economiei sociale, lipsa locurilor de muncă, lipsa formarii specifice in meseriile si practicile traditionale, agricole, de prelucrare si desfacere si mestesugaresti, lipsa practicilor inovatoare in agricultura si exploatare forestiere, lipsa omologarii si standardizarii produselor locale

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bărgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

traditionale, lipsa grupurilor de producatori care sa valorifice potentialul zonei in comun, lipsa punctelor de desfacere si a magazinelor locale pentru produsele industriale si mestesugaresti obtinute, lipsa centrelor de colectare, depozitare si distributie pentru produsele locale, lipsa dezvoltarii turistice coerente si integrate a turismului in zona corelat cu serviciile si activitatile conexe, lipsa promovarii unitare, integrate si coerente a intregii microregiunii Birgau-Calimani.

Plecând de la aceste nevoi descoperite s-au conceput **6 Masuri** care să răspundă nevoilor/problemelor identificate la nivelul teritoriului, dupa cum urmeaza :

- **M1/6A – “Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole”** care are ca scop creșterea numărului de activități neagricole desfășurate în teritoriu GAL Bargau-Calimani si dezvoltarea activităților neagricole existente, diversificarea activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități neagricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale, creșterea interesului tinerilor din mediul rural de a se dezvolta din punct de vedere profesional în zonele din care provin, pentru a limita/diminua migrarea tinerilor catre alte tari mai ofertante.

- **M2/6A – „Investitii in prelucrarea/comercializarea si/ sau dezvoltarea de produse agricole”** care are ca scop modernizarea si imbunatatirea productivitatii si competitivitatii in sectorul agro alimentar, prin oferirea de sprijin financiar pentru investitii in prelucrarea/ comercializarea si/ sau dezvoltarea de produse agricole in vederea realizarii de investitii care vor contribui la crearea de noi unitati de procesare a produselor agricole locale, si promovarea lanturilor alimentare integrate, actiuni ce vor avea ce efect direct crearea de locuri de munca contribuind astfel la promovarea ocuparii fortei de munca.

- **M3/ 6B – „Servicii de baza si reinnoirea satelor”** care are ca scop oferirea de sprijin financiar pentru stimularea investițiilor în îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente, îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei), investiții de agrement de uz public, vizand satisfacerea unor nevoi ale comunității locale, dezvoltarea socio-economică a teritoriului, precum și crearea unor noi locuri de muncă.

- **M4/6B – „Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor”** care are ca scop sprijinirea financiara pentru construirea, extinderea, modernizarea, dotarea de centre comunitare multifuncționale sociale, educationale și de sănătate, în scopul deservirii grupurilor sociale vulnerabile din comunitatile locale, inclusiv a minorităților locale, în special minoritatea rromă. Se vizează furnizarea de servicii medicosociale, educationale, de recuperare/abilitare si incluziune sociala care sa

raspunda unor nevoi reale ale grupurilor sociale vulnerabile, aflate in dificultate, marginalizate, cu risc de sărăcie și exclusiune socială, identificate ca atare în analiza teritoriului.

- **M5/2A – “Investitii in active fizice pentru exploataii agricole”** – care are ca scop oferirea de sprijin financiar pentru stimularea investițiilor în active fizice în agricultură și în sectorul de prelucrare a produselor alimentare, în vederea modernizării și îmbunătățirii productivității și competitivității în sectorul agro-alimentar. Sprijinirea are drept scop înzestrarea tehnică a fermelor, stimularea cultivării și depozitării fructelor și legumelor (soiuri autohtone adaptate condițiilor pedoclimatice), investiții necesare diversificării activităților agricole și adăugarea de plus valoare produselor agricole, promovarea utilizării eficiente a resurselor și calității aerului, dezvoltarea și adaptarea infrastructurii agricole și forestiere.

- **M6/2A – „Investitii in active fizice pentru exploataii pomicole”** – care are ca scop reconversia pomicola in teritoriul GAL, stimularea cultivării și depozitării fructelor (pe cat posibil soiuri autohtone adaptate condițiilor pedoclimatice), investiții necesare diversificării activităților pomicole și adăugarea de plus valoare acestor produse prin oferirea de sprijin financiar pentru stimularea investițiilor în active fizice în pomicultura, inclusiv în prelucrarea produselor pomicole, în scopul de a moderniza și îmbunătăți productivitatea și competitivitatea în sectorul pomicol.

Prin finanțarea acestor măsuri echipa GAL a încercat rezolvarea unor nevoi ale persoanelor din teritoriu, creșterea nivelului de cunoștințe, dezvoltarea activităților și diversificarea acestora, crearea de locuri de muncă, stimularea asociativității, în rândul fermierilor promovarea vieții la sat și a frumuseților ei, stimularea incluziunii sociale și a prestării de servicii sociale, ajutarea persoanelor de etnie romă să aibă acces la diverse servicii de care nu beneficiază în prezent sau să ajute la creșterea calității acestora.

Astfel bugetul total aprobat al SDL, este de 2.570.873 Euro din care 19,63% a fost distribuit către componenta de funcționare a GAL adică 504.662 Euro și diferența de 80,37 % către componenta de finanțare a proiectelor, in vederea rezolvarii nevoilor si problemelor identificate

Corelarea intre prioritati - domenii de interventie – masuri si termenele de lansare a sesiunilor a fost realizata in urmatoarul mod in SDL initial:

Nr Crt	DI princip al	Prioritate	Cod Măsură	Denumire măsură	Lansare prevedere initiala SDL	Lansare dupa modificarea SDL (august 2017)
1	6A	6	M1/6A	Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole	SEMESTRELE I - IV	TRIMESTRUL I , II III, IV ANUL 2017 SI TRIM I, II, III ANUL 2018

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

2	6A	6	M2/6A	Investitii in prelucrarea/comercializarea si/ sau dezvoltarea de produse agricole	SEMESTRELE I - IV	TRIMESTRUL I , II III, IV ANUL 2017 SI TRIM I, II, III ANUL 2018
3	6B	6	M3/6B	Servicii de baza si reinnoirea satelor	SEMESTRELE I - IV	TRIMESTRUL I , II III, IV ANUL 2017 SI TRIM I, II, III ANUL 2018
4	6B	6	M4/6B	Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor	SEMESTRELE I - II	TRIMESTRUL I , II III, IV ANUL 2017 SI TRIM I, II, III ANUL 2018
5	2A	2	M5/2A	Investitii in active fizice pentru exploataii agricole	SEMESTRELE I - IV	TRIMESTRUL I , II III, IV ANUL 2017 SI TRIM I, II, III ANUL 2018
6	2A	2	M6/2A	Investitii in active fizice pentru exploataii pomicole	SEMESTRELE I - IV	TRIMESTRUL I , II III, IV ANUL 2017 SI TRIM I, II, III ANUL 2018
6	2A	2	M6/2A	Investitii in active fizice pentru exploataii pomicole	SEMESTRELE I - IV	TRIMESTRUL I , II III, IV ANUL 2017 SI TRIM I, II, III ANUL 2018

Tabel 1 – Estimare initiala lansare sesiuni corelate cu prioritati si domenii de interventie

In implementarea SDL lansarea sesiunilor de Cereri de proiecte a avut urmatoarea dinamica:

Denumire masura	Nr. Sesiune depune	Data lansare sesiune	Termen de inchidere sesiune	Suma alocata pe sesiune (Euro)	Suma totala alocata pe masura (Euro)
Măsura 1/6A - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole	1	31.08.2017	30.09.2017	902.471	1.027.720
	2				
Măsura 2/6A - "Investiții în prelucrarea, comercializarea și/sau dezvoltarea de produse"	1	08.09.2017	10.10.2017	360.000	360.000 Masura eliminata din SDL incepand cu 06.09.2018

Masura M 3/6B – „Servicii de bază și reînnoirea satelor”	1	20.11.2017	19.02.2018	100.000	580.200
	2				
Masura M 4/6B – „Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor”	1	20.11.2017	19.02.2018	160.000	159.800
	2				
Măsura 05/2A – „Investiții în active fizice pentru exploatare agricole”	1	30.10.2017	30.11.2017	343.740	103.740
	2				
Măsura 06/2A – „Investiții în active fizice pentru exploatare pomicole”	1	31.10.2017	30.11.2017	200.000	194.751
	2				

Tabel 2 - Estimarea lansarilor de sesiuni

CE NE PROPUNEM SA REALIZAM?

EVALUAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A GAL „FEDERATIA PENTRU DEZVOLTAREA ZONEI RURALE BARGAU-CALIMANI”.

În cadrul exercițiului financiar 2014-2020, ca urmare a obligativității impuse de Uniunea Europeană GAL-urilor de a realiza evaluarea implementării strategiilor de dezvoltare locală și a prevederilor asumate de GAL prin intermediul SDL, s-a realizat evaluarea parcursului GAL în cadrul acestei perioade de programare.

Această evaluare ne va informa ce funcționează și ce nu funcționează și mai ales, ce anume putem face pentru îmbunătățirea implementării și rezultatelor.

Conform Regulamentelor UE, noi, GAL-urile avem următoarele responsabilități în materie de monitorizare și evaluare:

- Regulamentul UE nr. 1303/2013 Sarcinile grupurilor de acțiune locală sunt următoarele:
(g) monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă. (Reg. 1303 Art. 34 – par. 3, lit g)

- O strategie de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității conține cel puțin următoarele elemente:

(f) o descriere a procedurilor de gestionare și monitorizare a strategiei, prin care se demonstrează capacitatea grupului de acțiune locală de implementare a strategiei, însoțită de o descriere a procedurilor specifice de evaluare;(Reg. 1303 Art. 33 – par. 1, lit f)

- Regulamentul UE nr. 1305/2013 [...] Grupurile de acțiune locală furnizează autorității de management și/sau evaluatorilor desemnați sau altor organisme delegate pentru a îndeplini funcții în numele acestora, toate informațiile necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea programului, în special în ceea ce privește realizarea obiectivelor și priorităților specificate.(Reg. 1305 Art. 71).

CAPITOLUL I. SCOPUL SI OBIECTIVELE EVALUARII

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală reprezintă analiza socio-economica, care să identifice și să cuantifice ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, dar și să explice principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate. De asemenea va identifica și problemele întâlnite sau schimbările necesare în vederea implementării cu succes a SDL.

Evaluarea va avea două componente principale:

- **Componenta generală LEADER**, ce va cuprinde elemente de evaluare care să contribuie ulterior la evaluarea PNDR 2014-2020;
- **Componenta specifică SDL**, ce va cuprinde analiza privind implementarea SDL (îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor specifici SDL, evaluarea valorii adăugate la nivel local, impactul SDL în teritoriul GAL la nivel de management, animare a teritoriului, cooperare, implicare a partenerilor etc.).

CAPITOLUL II. METODOLOGIA DE EVALUARE

A. PLANIFICAREA PROCESULUI DE EVALUARE A SDL - ULUI

Procesul de evaluare a parcurs următoarele etape:

1.Elaborarea Planului de evaluare și constituirea unei Echipi de evaluare.

Planul de Evaluare a fost aprobat de către **Echipa de evaluare** a GAL Federația pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bărgău-Calimani, care a contribuit la definirea cadrului întrebărilor de evaluare și a sprijinit pregătirea planului de evaluare.

Planul de Evaluare (Planificarea Evaluării)

Etapele planificării

	Planificarea evaluării – etapele evaluării	Din data de:	Pina în data de:
--	--	--------------	------------------

Planificare	Formularea Intrebarilor de evaluare	1 Noiembrie 2018	1 Decembrie 2018
Planificare/Executie	Obținerea raspunsurilor la intrebari	1 Decembrie 2018	3 Ianuarie 2019
Executia	Analiza raspunsurilor interne (Echipa GAL + CD) ; Membrii Asociatiei , Beneficiarii Asociatiei Terti (cca. 100 de chestionare /raspunsuri)	3 Ianuarie 2019	1 Februarie 2019
Elaborarea raportului	Sinteza raspunsurilor si concluzia principala : modalitatea de operare a strategiei, precum și efectele și rezultatele pe care le generează	1 Februarie 2019	15 Februarie 2019
	Finalizarea documentatie de raportare /evaluare	15 Februarie 2019	25 Februarie 2019
	Transmitere la LEADER a Raportului de evaluare a SDL	25 Februarie 2019	28 Februarie 2019

Tabel 3. Planul de evaluare

2. Selectarea Evaluatorului

Evaluarea s-a făcut de către echipa de evaluare desemnata cu avizarea Comitetului Director

3. Elaborarea design-ului evaluării

O bună parte din informațiile necesare evaluării a provenit din monitorizarea propriei activități a GAL, din interacțiunea acestuia cu actorii locali (prin acțiunile de animare).

S-au identificat și s-au folosit sursele de date și informațiile necesare: baza de date GAL, parteneri GAL, actori locali, beneficiari de proiecte, beneficiari finali ai proiectelor (grupurile țintă vizate).

Cercetarea a fost atât calitativa cât și cantitativă.

Cercetarea de tip cantitativ a presupus colectarea și analiza unor date cantitative și utilizarea unor eșantioane reprezentative pentru temele studiate. S-a folosit ca metoda de evaluare ancheta, tehnica de evaluare folosită a fost sondajul de opinie, iar instrumentul folosit chestionarul auto-administrat.

Cercetarea de tip calitativ a concentrat mai multe metode și tehnici calitative, a presupus selecția subiecților de la care vor fi colectate informații după gradul acestora de relevanță pentru tema studiată.

Metodele și tehnicile de evaluare folosite în cadrul acestui raport sunt: observația, ancheta utilizând tehnica focus-grupului având ca instrument ghidul de focus – grup, verificarea funcționării logicii de

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bârgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

intervenție a strategiei, studiul/analiza documentelor, analiza datelor administrative, ancheta utilizând tehnica sondajul de opinie având ca instrument chestionarul auto-administrat.

4. Derularea activității de evaluare și redactarea raportului de evaluare

Punerea în practică a metodelor și tehnicilor de evaluare alese, analiza și interpretarea datelor.

Pași:

1. Ședința de debut

În cadrul acestei întâlniri, Echipa de evaluare și responsabilul cu verificarea, evaluarea, selecția proiectelor și monitorizarea, discută aspectele practice ale derulării evaluării și iau deciziile necesare pentru a asigura derularea în bune condiții a procesului evaluării.

2. Etapa preliminară de definitivare a metodologiei

În cadrul etapei preliminare se pun la punct aspectele operaționale ale metodologiei de evaluare și se elaborează instrumentele, se fac ajustări ale metodologiei de evaluare și ale planului de evaluare, se aprobă planul de evaluare și metodologia de evaluare revizuite, respectiv instrumentele operaționale elaborate.

3. Colectare de date, analiza datelor și pregătirea versiunii 1 de lucru a raportului de evaluare

În cadrul acestei etape se colectează și se analizează informațiile obținute și se redactează versiunea 1 de lucru a raportului de evaluare. Această versiune este transmisă Echipei de evaluare și se organizează o ședință în care raportul de evaluare este prezentat de către evaluator și se formulează observații sau cerințe din partea Echipei pe marginea acestei versiuni a raportului.

4. Revizuirea, după caz, și pregătirea versiunii 2 de lucru a raportului de evaluare

Această versiune se prezintă Echipei. Acesta nu are observații și atunci versiunea 2 de lucru a raportului de evaluare devine, practic, versiunea finală.

5. Diseminarea rezultatelor evaluării

Se va transmite raportul de evaluare către factorii interesați și se va publica pe site-ul www.birgau-calimani.ro și se va transmite la adresa pndr@madr.ro.

6. Implementarea recomandărilor acceptate și analiza eficacității acestora

Aceasta este o acțiune post-evaluare. Orice recomandare acceptată a evaluării necesită acțiuni consecutive de punere în practică, revizuirii pe parcurs în funcție de necesitate și o monitorizare a rezultatelor obținute. Menționăm faptul că toate acțiunile decise pentru implementarea recomandărilor evaluării vor deveni parte integrantă din agenda uzuală de lucru a GAL Federația pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bârgău-Calimani privind implementarea strategiei de dezvoltare locală.

B. METODOLOGIA DE EVALUARE

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bărgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

Pentru realizarea evaluării SDL a GAL FDZR Bargau-Calimani Consiliul Director împreună cu echipa desemnată pentru realizarea evaluării au întocmit un **plan structurat, folosind** două metode cantitative pentru colectarea datelor: *analiza documentară* care presupune analizarea/evaluarea informațiilor din punct de vedere economic și situația beneficiarilor de proiecte înainte de accesarea unui proiect prin intermediul GAL și *un sondaj de opinie* care are rolul de a colecta de la beneficiarii de proiecte informații, după accesarea unei finanțări în cadrul GAL prin depunerea unui proiect. Activitatea de animare a GAL a fost una intensă, aproape lunar au avut loc acțiuni, întâlniri, focus-grupuri sub forma de întâlniri ad-hoc sau discuții cu reprezentanți ai diferitelor entități din teritoriul GAL. Minutele acestor întâlniri, în măsura în care ele sunt relevante, vor fi utilizate în analiza propusă și explicate în cadrul tabelului de tehnici folosite ca și focus grup. În acest scop se urmărește realizarea componentei calitative a evaluării.

În perioada de scriere a SDL s-au realizat întâlniri în fiecare localitate din teritoriul GAL, s-a discutat cu reprezentanți ai fermierilor, ai firmelor care își desfășoară activitatea în domenii non-agricole, ai ONG-urilor, reprezentanții minorităților și partenerilor publici, iar pe baza informațiilor furnizate de aceștia și centralizarea chestionarelor care au fost completate de locuitorii fiecărui UAT membru s-au definitivat fișele de măsură.

Deoarece considerăm că această analiză a fost una realizată corespunzător s-a hotărât că și evaluarea să fie realizată prin aceleși metode și anume focus-grup și sondaj de opinie. Deoarece SDL-ul se adresează tuturor locuitorilor din teritoriu, rezultatele preliminare și cuantificabile în acest moment pot fi realizate pe baza datelor furnizate de către beneficiarii de proiecte ai GAL-aceștia vor fi grupul țintă asupra căruia se va realiza sondajul de opinie sub forma unui chestionar cu 30 de întrebări.

Până la data de 01.10.2018 în cadrul Submasurii 19.2, GAL FDZR Bargau-Calimani a contractat un număr de 6 proiecte care reprezintă eșantionul luat în calcul în realizarea sondajului de opinie.

Chestionarul va cuprinde întrebări pentru fiecare categorie de beneficiar, tip de proiect, tipul sprijinului și condiții de eligibilitate sau selecție ale proiectelor cumulate cu indicatorii fiecărei fișe de măsură în parte. Prin centralizarea acestor chestionare se urmărește de asemenea și constatarea stadiului de implementare al SDL și gradul de realizare al indicatorilor asumați.

Deoarece una dintre temele de evaluare presupune analizarea unor activități ale echipei tehnice, s-a realizat și un chestionar la care au răspuns membrii echipei de implementare.

În concluzie în cadrul evaluării au fost folosite metode și tehnici considerate relevante pentru a prezenta atât evaluarea cantitativă, cât și evaluarea calitativă a implementării SDL până la data de 01.10.2018, pentru a putea realiza o evaluare corectă a gradului de implementare a SDL FDZR Bargau-Calimani pentru perioada 13.12.2016 – 01.10.2018.

Corelarea dintre metodele și tehnicile utilizate și itemi folosiți în evaluare:

TEME	ÎNTREBĂRI	METODE/TEHNICA	SURSE
------	-----------	----------------	-------

I. Logica intervenției SDL	1.1 În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?	-Focus grup (calitativa) S-tudiul/analiza documentelor; (cantitativa)	-Membri fondatori (cei care au participat la focus-grupurile de elaborarea SDL, in anul 2016) -Populatia vizata de SDL in special cei care au depus scrisori de intentie pentru depunere de proiecte, participantii la intalnirile de animare-informare, ad-hoc/ targuri locale si si-au exprimat interesul pentru activitatea GAL -SDL si modificarile SDL -Echipa tehnica a GAL
	1.2 Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?	-Studiul/analiza documentelor; -Analiza datelor administrative (cantitativa)	-Documente GAL: Anexa IV cu indicatori din SDL; Anexa 2 Montorizare Gal-uri de catre AM PNDR; -Echipa tehnica/executiva GAL
II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie	2.1 În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?	Analiza datelor administrative (cantitativa)	Documente GAL Echipa tehnica/executiva GAL
	2.2 In ce masura a contribuit strategia la cresterea gradului de ocupare a fortei de munca la nivelul teritoriului?	Analiza datelor administrative (cantitativa)	Documente GAL Echipa tehnica/executiva GAL Documente GAL

III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER	3.1 Ce beneficii au fost obținute datorita metodei LEADER?	Analiza datelor administrative (cantitativa) Studiul de caz (calitativa) Sondaj opinie (cantitativa)	Documente GAL Liderii locali Beneficiarii publici (directi) Chestionare aplicate pe locuitori (beneficiari indirecti)
IV Factori de succes/insucces. Mecanismul de implementare a strategiei	5.1 Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?	Analiza datelor administrative (cantitativa Observatia (calitativa)	Documente GAL; Liderii locali; Solicitanții;
V Contribuția SDL la aria de intervenție 6B	6 .1 În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale	Analiza datelor administrative (cantitativa Interviul (calitativa) Observatia (calitativa)	Documente GAL; Echipa tehnica GAL, Partenerii publici din GAL
VI Sustenabilitate	In ce masura finantarea nevoilor din teritoriu este satisfacuta prin intermediul altor finantari ?	Analiza datelor administrative (cantitativa) Observatia (calitativa)	Documente GAL; Echipa tehnica GAL, Partenerii publici din GAL;

Tabel 4 – “Teme, Intrebari, metode si surse utilizate”

• TEMELE EVALUARII, CRITERII DE EVALUARE SI INDICATORI

Prezenta evaluare, a impactului implementării SDL 2016-2013 a GAL FDZR Bârgău-Calimani, în perioada demarării acesteia 13.12.2016 și până la 01.10.2018, cuprinde o perioadă esențială pentru realizarea obiectivelor propuse, fiind definitorie în special pentru realizarea sesiunilor de cereri de proiecte, selectarea proiectelor de către GAL și contractarea fondurilor. Astfel, relevanța evaluării asupra impactului SDL în teritoriu, în acest stadiu este în special la acest nivel, urmând ca aceasta

evaluare sa fie completata cu datele privitoare la rezultatele din implementarea proiectelor contractate in teritoriu GAL.

TEMA I - LOGICA INTERVENȚIEI STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALA

Intrebare 1: În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Criterii de evaluare:

- Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel/ s-au modificat
- Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi

Indicatori:

- Nr. nevoi identificate
- Nr. măsuri din SDL revizuite

ÎNTREBĂRI	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI
În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?	Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel/ s-au modificat	La momentul realizării SDL s-au identificat urmatoarele nevoi : lipsa investițiilor în agricultură, slaba dezvoltare a serviciilor, lipsa serviciilor socio-medicale, educationale si de sprijin oferite grupurilor sociale vulnerabile, lipsa proiectelor care vizeaza dezvoltarea economiei sociale, lipsa locurilor de muncă, lipsa formarii specifice in meseriile si practicile traditionale, agricole, de prelucrare si desfacere si mestesugaresti, lipsa practicilor inovatoare in agricultura si exploatare forestiere, lipsa omologarii si standardizarii produselor locale traditionale, lipsa grupurilor de producatori care sa valorifice potentialul zonei in comun, lipsa punctelor de desfacere si a magazinelor locale pentru produsele industriale si mestesugaresti obtinute, lipsa centrelor de colectare, depozitare si distributie pentru produsele locale, lipsa dezvoltarii turistice coerente si integrate a turismului in zona corelat cu serviciile si activitatile conexe, lipsa promovarii unitare, integrate si coerente a intregii microregiunii Birgau-Calimani.

		Aceste nevoi au fost transpuse in 6 masuri care impreuna adreseaza aceste nevoi/probleme identificate la nivelul teritoriului GAL. Cele 6 masuri propuse prin SDL sunt: - M1/6A – “Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole” -M2/6A – „Investitii in prelucrarea/comercializarea si/ sau dezvoltarea de produse agricole” - M3/6B – „Servicii de baza si reinnoirea satelor” - M4/6B – „Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor” - M5/2A – „Investitii in active fizice pentru exploatare agricole” - M6/2A – „Investitii in active fizice pentru exploatare pomicole”. In urma implementarii SDL se constata ca nevoile identificate initial la elaborarea SDL, se mentin, chiar daca in urma modificarilor de SDL realizate de GAL una dintre Masuri a fost eliminata, prioritatile de dezvoltare au ramas acelasi, nevoile de dezvoltare carora Masurile cuprinse in SDL se adreseaza, nu s-au modificat.
	Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi	Nr. măsuri din SDL revizuite: Pe parcursul implementarii SDL au fost solicitate si aprobate doua modificari de SDL. Modificarile aduse masurilor prin intermediul acestor solicitari au fost: Modificarea SDL 1/2017 aprobata prin Nota de aprobare a MADR, nr. 233415/18.08.2017. M1/6A – “Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole” – Modificare a categoriilor: Beneficiari directi , conditii de eligibilitate, sume aplicabile si rata sprijinului, indicatori de monitorizare. M2/6A – „Investitii in prelucrarea/comercializarea si/ sau dezvoltarea de produse agricole” - Modificare a categoriilor: Beneficiari directi /indirecti(grup tinta), conditii de eligibilitate,

		criterii de selecție, sume aplicabile și rata sprijinului. M3/ 6B – „Servicii de bază și reînnoirea satelor” - Modificare a categoriilor: Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție, Beneficiari direcți , tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile, sume aplicabile și rata sprijinului, M5/2A – „Investiții în active fizice pentru exploatare agricolă”– Modificare a categoriilor: Beneficiari direcți /indirecți(grup tinta), condiții de eligibilitate, criterii de selecție, sume aplicabile și rata sprijinului, indicatori de monitorizare. M6/2A – „Investiții în active fizice pentru exploatare pomicolă”– Modificare a categoriilor: Beneficiari direcți /indirecți(grup tinta), tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile, condiții de eligibilitate criterii de selecție, sume aplicabile și rata sprijinului. Modificarea SDL 1/2018 aprobată prin Nota de aprobare 216481/06.09.2018 M1/6A – “Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole” – Modificare a Criteriilor de selecție și a indicatorilor de monitorizare: locurile de muncă cresc de la 8 la 13, crește alocarea publică totală pe măsură la 1.027.720 euro. M2/6A – „Investiții în prelucrarea/comercializarea și/ sau dezvoltarea de produse agricole” se elimină în totalitate din SDL M3/ 6B – „Servicii de bază și reînnoirea satelor” - Modificarea tipurilor de acțiuni eligibile, a Criteriilor de selecție și a indicatorilor de monitorizare – crește alocarea publică totală pe Măsură la 580.200 euro. M4/6B – „Investiții în infrastructură socială și integrarea minorităților” - Modificarea indicatorilor de monitorizare – scade alocarea publică totală pe Măsură la 159.800 euro, urmare a selecției de proiecte. M5/2A – „Investiții în active fizice pentru exploatare agricolă”– Modificare a indicatorilor de
--	--	---

		monitorizare: numarul beneficiarilor sprijiniti cresc de la 2 la 5, scade alocarea publica totala pe masura la 103.740 euro. M6/2A – „Investitii in active fizice pentru exploatare pomicole”– Modificare a indicatorilor de monitorizare: scade alocarea publica totala pe masura la 194.751 euro, urmare a contractarii proiectului selectat. Desi au fost realizate modificari la nivelul celor 6 masuri cuprinse in SDL, acestea nu modifica continutul Masurii ci modul de aplicare acesteia, modificarile la nivelul indicatorilor au un impact pozitiv, reflecta o suplimentare a celor asumati initial in SDL, influentand pozitiv rezolvarea nevoilor identificate initial in SDL. Eliminarea unei masuri din SDL(M2) nu a afectat realizarea obiectivelor si prioritatile de dezvoltare asumate, acestea au ramas aceleasi, iar obiectivele asumate sunt indeplinite prin celelalte masuri sin SDL.
--	--	--

Tabel 4 – Logica interventiei

Obiectivul de dezvoltare 1	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri
FAVORIZAREA COMPETITIVITĂȚII AGRICULTURII Obiective transversale: - Inovare - Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice	P2 Creșterea viabilității exploatareilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării	2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatareilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatareilor, în special în vederea creșterii participării pe	Măsura 5 / 2A Investiții în active fizice pentru exploatare agricole Mediu soiuri de plante mai bine adaptate la clima, tehnologii eficiente, care protejeaza mediu

	durabile a pădurilor	piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	
			Măsura 6/ 2A Investiții în active fizice pentru exploatare pomicole soiuri de plante mai bine adaptate la clima, tehnologii eficiente, care protejează mediu
Obiectivul de dezvoltare 3 OBȚINEREA UNEI DEZVOLTĂRI TERITORIALE ECHILIBRATE A ECONOMIILOR ȘI COMUNITĂȚILOR RURALE , INCLUSIV CREAREA ȘI MENȚINEREA DE LOCURI DE MUNCĂ Obiective transversale: • Inovare • Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri
	P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	Măsura 1 / 6A Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole Mediu și climă – criterii de eligibilitate și selecție care să asigure contribuția la obiectiv Inovare – susținere inițiativelor care aduc elemente de noutate și valorificarea, promovează specificul local
		6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea	Măsura 2 / 6A Investiții în prelucrarea/procesarea produselor

		de locuri de muncă	
		6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	Măsura 3 / 6B Servicii de baza si reînnoirea satelor Mediu și climă –impact redus asupra mediului, folosire materiale de construcție cu impact redus asupra mediului. Inovare - punere în valoare a elementelor de patrimoniu local(mediu, turism, cultura etc) Măsura 4 / 6B M 4 – Investiții în infrastructura sociala si integrarea minoritatilor locale Inovare si mediu- centre multifunctionale comunitare, investitie care foloseste materiale prietenoase cu mediu

Tabel 4 – Obiective de dezvoltare, prioritati, masuri

Apreciere evaluator: Relevanta

Aprecierea evaluatorului cu privire la aceasta intrebare a fost ca logica interventiei care sta la baza SDL, este relevanta, rezultat stabilit atat in baza analizei cantitative (s-a folosit metoda studiul/analiza documentelor relevante pentru obiectivele strategiei, chestionarele de la momentul intocmirii SDL, documentatiile din modificarile SDL realizate) cat si calitative, rezultate din dinamica implementarii SDL, a modificarilor legislative intervenite, cat si a solicitarilor venite din partea

potentialilor beneficiari, a liderilor și actorilor locali sau persoanelor din afara teritoriului GAL care activează în teritoriul GAL.

În urma analizei documentare realizate s-a constatat că în cele 2 modificări de SDL realizate în perioada 2017-2018 modificările efectuate la nivelul celor 6 măsuri din SDL, au fost realizate pentru a răspunde cât mai eficient nevoilor, cerințelor identificate în teritoriu pe parcursul implementării. Astfel, modificările realizate în fisele măsurilor, inclusiv cele realizate la nivelul indicatorilor și a alocărilor financiare au avut ca scop eficientizarea implementării SDL, creșterea gradului de contractare /absorbție la nivelul GAL și o creștere a indicatorilor asumați inițial, în special la nivelul celor care vizează crearea de locuri de muncă.

Ca atare, a crescut numărul total de beneficiari ceea ce se reflectă și în scăderea valoarea nerambursabilă care generează crearea unui loc de muncă, după algoritmul de calcul : valoare nerambursabilă/nr. locuri de muncă nou create la nivel de SDL.

Întrebare 2: Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Criterii de evaluare:

- Sunt activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?
- Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specificali, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?
- Sunt rezultatele așteptate clar definite?

Indicatori:

- Nr. măsuri de sprijin cuprinse în SDL și bugetul alocat fiecărei măsuri
- Nr. de modificări a indicatorilor menționați în anexa IV din SDL sau în fișa măsurii

ÎNTREBĂRI	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI				
1.2 Cât de coerentă este logica intervenției	Sunt activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?	Nr. măsuri de sprijin cuprinse în SDL și bugetul alocat fiecărei măsuri				
		PRIORITATE	MĂSURA	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ MĂSURĂ (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ/ PRIORITATE (FEADR + BUGET NAȚIONAL) EURO	VALOAREA PROCENTUALĂ (%)
		2	Măsura 5 / 2A Investiții în active fizice pentru exploatare agricole	343.740 103.740*	543.740 298.491*	21,15 % 11,61 %*

care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?		Măsura 6/ 2A Investiții în active fizice pentru exploatații pomicole	200.000 194.751*		
	6	Măsura 1 / 6A Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole	902.471 1.027.720*	160.000 159.800*	59,22 % 68,76 %*
		Măsura 2 / 6A Investitii in prelucrarea/procesarea produselor	360.000 0*		
		Măsura 3 / 6B Servicii de baza si reinoirea satelor	100.000 580.200*		
		Măsura 4 / 6B Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor locale	160.000 159.800*		
* Alocari finaciare dupa Modificarea SDL.					
	Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifci, măsurabili, fezabili,relevanți și suficienți)?	Nr. de modificari a indicatorilor mentionati in anexa IV din SDL sau in fisa masurii Indicatori initial asumati prin SDL:			
		Măsuri	Indicatori de rezultat	Indicatori specifici	
		M1/6A	Număr de locuri de muncă nou create - 8	Număr de locuri de muncă nou create – 8 Cheltuiala publica totala 902.471 euro	
		M2/6A	Număr de locuri de muncă nou create - 5	Număr de locuri de muncă nou create – 5 Cheltuiala publica totala 360.000 euro	

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

		M3/6B	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 5.000	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 5.000 Cheltuiala publica totala 100.000 euro
		M4/6B	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite - 3.000	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 3.000 Cheltuiala publica totala 160.000 euro
		M5/2A	Număr de locuri de muncă nou create - 1	Număr de locuri de muncă nou create – 1 Cheltuiala publica totala 343.740 euro
		M6/2A	Număr de locuri de muncă nou create - 2	Număr de locuri de muncă nou create – 2 Cheltuiala publica totala 200.000 euro

Prin Modificarea SDL 1/2017 aprobată prin Nota de aprobare a MADR, nr. 233415/18.08.2017 nu s-au adus modificări ale indicatorilor propuși inițial prin SDL.

Prin Modificarea SDL 1/2018 aprobată prin Nota de aprobare 216481/06.09.2018 nu s-au modificat indicatorii / total proiect, în sensul diminuării acestora, ci în sensul creșterii acestora, așa cum se poate constata și în tabelul de mai jos. În urma acestei modificări, indicatorul cu privire la crearea locurilor de muncă a crescut de la 15 la 16.

De asemenea, s-au realizat alocări financiare între măsuri, și o eliminare a unei măsuri (M2/6A), indicatorii prevăzuți inițial în această măsură, fiind preluați în celelalte măsuri din SDL, așa cum se poate constata din tabelului de mai jos:

		<table> <tr> <th>Măsuri</th> <th>Indicatori de rezultat</th> <th>Indicatori specifici</th> </tr> <tr> <td>M1/6A</td> <td>Număr de locuri de muncă nou create - 13</td> <td>Număr de locuri de muncă nou create – 13 Cheltuiala publica totala 1.027.720 euro</td> </tr> <tr> <td>M3/6B</td> <td>Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 5.000</td> <td>Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 5.000 Cheltuiala publica totala 580.200 euro</td> </tr> <tr> <td>M4/6B</td> <td>Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite - 3.000</td> <td>Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 3.000 Cheltuiala publica totala 159.800 euro</td> </tr> <tr> <td>M5/2A</td> <td>Număr de locuri de muncă nou create - 1</td> <td>Număr de locuri de muncă nou create – 1 Cheltuiala publica totala 103.740 euro</td> </tr> <tr> <td>M6/2A</td> <td>Număr de locuri de muncă nou create - 2</td> <td>Număr de locuri de muncă nou create – 2 Cheltuiala publica totala 194.751 euro</td> </tr> </table>	Măsuri	Indicatori de rezultat	Indicatori specifici	M1/6A	Număr de locuri de muncă nou create - 13	Număr de locuri de muncă nou create – 13 Cheltuiala publica totala 1.027.720 euro	M3/6B	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 5.000	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 5.000 Cheltuiala publica totala 580.200 euro	M4/6B	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite - 3.000	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 3.000 Cheltuiala publica totala 159.800 euro	M5/2A	Număr de locuri de muncă nou create - 1	Număr de locuri de muncă nou create – 1 Cheltuiala publica totala 103.740 euro	M6/2A	Număr de locuri de muncă nou create - 2	Număr de locuri de muncă nou create – 2 Cheltuiala publica totala 194.751 euro
Măsuri	Indicatori de rezultat	Indicatori specifici																		
M1/6A	Număr de locuri de muncă nou create - 13	Număr de locuri de muncă nou create – 13 Cheltuiala publica totala 1.027.720 euro																		
M3/6B	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 5.000	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 5.000 Cheltuiala publica totala 580.200 euro																		
M4/6B	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite - 3.000	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 3.000 Cheltuiala publica totala 159.800 euro																		
M5/2A	Număr de locuri de muncă nou create - 1	Număr de locuri de muncă nou create – 1 Cheltuiala publica totala 103.740 euro																		
M6/2A	Număr de locuri de muncă nou create - 2	Număr de locuri de muncă nou create – 2 Cheltuiala publica totala 194.751 euro																		
	Sunt rezultatele așteptate clar definite?	Indicatorii asumați în SDL sunt măsurabili, concreți și clar definiți, astfel ca din punct de vedere cantitativ putem afirma ca și rezultatele așteptate sunt clar definite și pot fi cuantificate ușor. Trebuie să menționăm ca din p.d.v. al impactului implementării SDL asupra teritoriului GAL FDZR Bargau-Calimani și al populației microregiunii rezultatele, la data de 01.10.2018 nu sunt																		

		relevante, proiectele selectate de GAL fiind inca in fazele incipiente ale implementarii sau aflate in faze de evaluare la AFIR, precontractare etc. Din acest punct de vedere, al implementarii efective a proiectelor in teritoriul GAL, sevalurarea realizata la sfarsitul anului 2019 va fi relevanta din acest p.d.v. Astfel, la acest moment - 01.10.2018, nu exista la nivel GAL FDZR Bargau-Calimani nici un proiect finalizat .
--	--	--

Aprecieri evaluator: Foarte coerenta

Avand in vedere datele sus mentionate, cu privire la indicatorii de realizare prevazuti in SDL care sunt, asa cum am aratat, specifici, măsurabili, relevanți și suficienți si ofera astfel o **imagine clară** asupra rezultatelor asteptate/obținute prin implemmentarea SDL si a modului in care aceasta raspunde nevoilor, problemelor identificate la nivelul teritoriului GAL.

De asemenea, Măsurile gandite pentru implementarea SDL, procedurile de lucru pentru implementarea SDL, activitățile și resursele alocate prevăzute în cadrul SDL se dovedesc a fi **corecte si eficiente** avand capacitatea de a genera realizările și rezultatele așteptate.

Astfel,in urma evaluarii realizate afirmam ca indicatorii de realizare planificati sunt corecti si în raport coerent cu realizările obținute. Rezultatele așteptate în urma implementării SDL-ului, pana la data de 01.10.2018, conform actualei evaluari sunt bune, si respecta obiectivele, indicatorii initiali si planificarile asumate pentru realizarea SDL, astfel incat pana la 30.06.2019 GAL FDZR Bargau-Calimani va avea un procent de contractare de 100% .

In baza analizei documentelor, situatia implementarii SDL a GAL FDZR Bargau-Calimani, la data de 01.10.2018 este urmatoarea:

Masuri SDL	Numar ul sesiuni lor de selecti e lansat e de GAL	Alocarea publică totala	Nr.proiect elor depus e la GAL	Valoarea publica eligibila a proiectelor depus e la GAL	Nr proiect elor neeligib ile	Val. eligibila a proiect elor neeligib ile	Nr. proiecte lor eligibile si neselect ate	Valoare a publica eligibila a proiecte lor eligibile si neselect ate lansate	Nr. proiect elor eligibile si selectat e	Valoarea publica eligibila a proiectelor eligibile si selectate	Nr. proiecte lor contract ate	Valoarea publica eligibila a proiectelor contractate
	1	2	3	4	9	10	11	12	13	14	15	16
M1/ 6A	1	902.47 1 euro	7	1.161.09 3,89	0	0,00	0	0,00	5	863.671, 00	5	862.437, 00
M2/ 6A	1	360.00 0 euro	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
M3/ 6B	1	100.00 0 euro	1	99.920,0 0	0	0,00	0	0,00	1	99.920,0 0	0	0,00

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

M4/6B	1	160.00 0	1	160.000, 00	0	0,00	0	0,00	1	160.000, 00	0	0,00
M5/2A	1	343.74 0 euro	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
M6/2A	1	200.00 0 euro	1	200.000, 00	0	0,00	0	0,00	1	200.000, 00	1	194.751, 00
TOTAL GAL		2.066. 211 euro	10	1.621.01 3,89 euro	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00	1.323.59 1,00 euro	6,00	1.057.18 8,00 euro

Tabel 5 – Situația specifică a Masurilor din SDL – sesiuni, proiecte, contractare

În urma analizei datelor cuprinse în Tabelul 7 constatăm că la data de referință 01 octombrie 2018, valoarea totală a proiectelor depuse la GAL FDZR Bărgău-Calimani a fost mai mare decât valoarea alocată pentru măsurile din SDL astfel încât putem concluziona că nevoile de dezvoltare a teritoriului identificate inițial în cadrul SDL au fost reale și că Măsurile prevăzute în SDL pentru rezolvarea acestora sunt oportune și viabile.

Valoarea proiectelor contractate până la data de 01 octombrie 2018 este de 51.17 % din alocarea publică totală aferentă Sub-măsurii 19.2.

La nivel calitativ atât din analiza documentară, activitățile realizate de către echipa executivă, evaluările realizate de către CD al GAL, se poate afirma că activitatea de animare, informare, promovare a SDL în teritoriul GAL FDZR Bărgău-Calimani este una foarte bine realizată, în concordanță cu prevederile SDL și cu nevoile de informare ale teritoriului GAL. În perioada pentru care se realizează evaluarea au avut loc următoarele activități:

TIP ACTIVITATE	ACTIVITĂȚI REALIZATE
1. Acțiuni de animare – informare cu privire la SDL	28 întâlniri; 599 participanți
2. Acțiuni de promovare – participare târguri locale	10 târguri; 106 participanți
3. Întocmire materiale pentru relația cu presa	S-a publicat în presa online - comunicatele de lansare : Sesiune 1/2017 pentru M1/6A, M2/6A, M3/6B, M4/6B, M5/2A, M6/2A. - Comunicatele prelungire pentru sesiunea 1/2017 de depunere a proiectelor pentru M3/6B și M4/6B . - Alte articole

4. Elaborare materiale pentru actualizare site GAL	Actualizare lunara a paginii : www.birgau-calimani.ro
5. Instruire lideri locali si angajati GAL	2 instruiuri 36 persoane instruite/ lideri locali 4 angajati GAL
6. Realizare si difuzare spoturi radio-si elemente conexe	2 emisiuni radio de informare/promovare 8 interviuri telefonice de maxim 5 minute pe teme de actualitate 10 difuzari radio de materiale informative 2 luni de mediatizare GAL si Proiect

Tabel 6 – Activitati realizate in cadrul Sub-masurii 19.4

TEMA II - CONTRIBUȚIA OPERAȚIUNILOR REALIZATE LA ATINGEREA OBIECTIVELOR PREVĂZUTE IN SDL

Intrebare 1: În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

Criterii de evaluare:

-Procentul de obiective atinse

Indicatori:

- Nr. masuri dedicate obiectivului de incluziune sociala
- Nr. de masuri dedicate minoritatilor

ÎNTREBĂRI	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI
În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?	Procentul de obiective atinse	Nr. masuri dedicate obiectivului de incluziune sociala - 1 Masura - M4/6B care are ca scop incluziunea sociala a persoanelor din grupurile vulnerabile, inclusiv a populatiei rroma. GAL a prevazut o singura masura dedicata atat infrastructurii sociale cat si minoritatilor, masura pe care s-a planificat un singur proiect/beneficiar. Astfel, la momoentul 01.10.2018. GAL a selectat un proiect, selectat si notificat

		si de catre AFIR, cu NR. F1920074X213760602543 / 18.06.2018, Indicatorii propusi prin fisa masurii sunt asumati in <u>proportie de 100%</u> Proiectul depus, aflat in faza de contractare la data realizarii evaluarii (si contractat la aceasta ora), vizeaza furnizarea de servicii sociale si educationale pentru persoane apartinand grupurilor vulnerabile, printre care si cele apartinand minoritatilor rrome. In concluzie indicatorul asumat este indeplinit 100%.
--	--	--

Aprecieri evaluator: Mare Masura

Pentru a obține răspunsul la a întrebarea in ce masura au fost atinse obiectivele, s-a folosit analiza datelor administrative si informatiile obtinute din intalnirile, discutii cu beneficiarii in monitorizarea proiectelor. Aspectele calitative pot fi obtinute prin interpretarea informatiilor din chestionarele realizate.

La nivel cantitativ, in baza documentelor administrative ale GAL, implementarea SDL este realizata in procent de 51,17 % din punct de vedere a gradului de contractare si un grad de absorbtie 0 pentru Sub-masura 19.2.

Masura	Alocare financiara	Valoare proiecte selectate de GAL	Valoare contractare	% Valoare proiecte contractate	Suma rambursata	% rambursare
Masura 1/6A – „Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole”	1.027.720 Euro	863.671,00 Euro	862.437,00 Euro	83,92 %	/	/
Masura 2/6A – „Investitii in prelucrarea, comercializarea	0 Euro					

si/sau dezvoltarea de produse"		0,00 Euro	0,00 Euro	0	/	/
Masura M3/6B - „Servicii de baza si reinnoirea satelor"	580.200 Euro	99.920,00 Euro	0,00 Euro	0	/	/
Masura M4/6B - „Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor"	159.800 Euro	160.000 Euro	0,00 Euro	0	/	/
Masura 05/2A - „Investitii in active fizice pentru exploatare agricole"	103.740 Euro	0,00 Euro	0,00 Euro	0	/	/
Masura 06/2A - „Investitii in active fizice pentru exploatare pomicole"	194.751 Euro	200.000 Euro	194.751 Euro	100 %	/	/

Tabel 7 – Proiecte obiective atinse

Date fiind sesiunile lansate incepand cu data 01 octombrie 2018(cand GAL a lansat cea de a doua sesiune /2018) si proiectele contractate dupa aceasta perioada se poate estima o implementare a SDL cat mai apropiata de 100% pana la jumatatea anului 2019, si un grad de abortie de peste 50% din alocarea financiara aferenta Sub-masurii 19.2, pana la sfarsitul anului 2019.

Intrebare 2: In ce masura a contribuit strategia la cresterea gradului de ocupare a fortei de munca la nivelul teritoriului?

Criterii de evaluare:

- Sunt definiți indicatori de realizare adecvați, in ceea ce priveste numarul de locuri de munca, in cadrul masurilor ?

Indicatori:

- Nr. de locuri de munca create
- Nr locuri de munca ocupate de femei
- Nr de locuri de munca ocupate de persoane cu studii superioare

ÎNTREBĂRI	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI
2.2 In ce masura a contribuit strategia la cresterea gradului de ocupare a fortei de munca la nivelul teritoriului?	Sunt definiți indicatori de realizare adecvați, in ceea ce priveste numarul de locuri de munca, in cadrul masurilor ?	Indicatorii se considera indepliniti la finalizarea proiectului, dar avand in vedere situatia existenta, pentru GAL FDZR Bargau-Calimani vom lua in considerare pentru perioada raportat, numarul locurilor de munca asumate prin proiect de catre beneficiari. Astfel, SDL initial contine 4 Masuri care au ca indicatori crearea locurilor de munca , dintre M2/6A a fost eliminata din SDL in urma modificarii de SDL, iar indicatorii acesteia au fost preluati de M1.

Apreciere evaluator: Mare Masura

Au fost analizate informatiile din documentele administrative detinute de GAL si din raportarile lunare si trimestriale realizate catre structurile AM MADR, AFIR, din interpretarea chestinarelor adresate beneficiarilor de proiecte contractate.

Masura in care au fost atinse obiectivele – mare masura, pentru ca asa cum reiese din analiza generala a documentelor, raportata la continutul SDL, a indicatorilor asumati initial si a celor rezultati in urma Modificarilor de SDL (prin care GAL si-a asumat o crestere a numarului locurilor de munca si a numarului de beneficiari fata de prevederile initiale) GAL GAL FDZR Bargau-Calimani si-a mentinut obiectivele asumate initial, a crescut numarul de indicatori, vizand rezultate mai mari fata de cele asumate initiale, atat in ceea ce priveste locurile de munca, cat si a numarului de beneficiari directi.

Conform datelor asumate prin proiectele selectate de GAL FDZR Bargau-Calimani, situatia indicatorilor cu privire la locurile de munca nou create este urmatoarea:

Masura	Număr locuri de muncă nou create - Asumare SDL INITIAL	Număr locuri de muncă nou create - Asumare SDL MODIFICAT	Număr locuri de muncă nou create conform proiecte depuse si contractate	Număr locuri de muncă realizate efectiv prin proiecte finalizate

Măsura 1/6A - Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole	8	13	14 (7 barbati si 7 femei)	0
Măsura 2/6A - „Investiții în prelucrarea, comercializarea și/sau dezvoltarea de produse”	5	Indicatori preluati de M1/6A	Masura eliminata din SDL	0
Masura M 3/6B – „Servicii de bază și reînnoirea satelor”	/	/	/	0
Masura M 4/6B – „Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor”	/	/	1	0
Măsura 05/2A – „Investiții în active fizice pentru exploatații agricole”	1	/	/	Masura activa
Măsura 06/2A – „Investiții în active fizice pentru exploatații pomicole”	1	2	2 barbati	0
TOTAL	15	16	17	0

Tabel 8 – Situația locurilor de munca

Asa cum reiese din tabel, la data realizării evaluării, indicatori asumati prin SDL cu privire la crearea de locuri de munca au fost deja **realizati si depasiti**, daca tinem cont de asumarea facuta de beneficiari prin proiect, acestia urmand a realiza intocmai, conform contractelor semnate, prevederile proiectului. Astfel, desi GAL-ul are inca masuri active prin care se prevede crearea de locuri de munca, indicatori deja au fost depasiti: sunt prevazute a se crea un numar de **17 locuri de munca**, fata de 16 prevazute, astfel incat **si alocare financiara neramburasabila /loc de munca nou creat scade**, generand o eficienta crescuta a implementării SDL.

TEMA III - VALOAREA ADĂUGATĂ DATORATĂ METODEI LEADER

Intrebare 1: Ce beneficii au fost obtinute datorita metodei LEADER?

Criterii de evaluare:

- Capitalul social s-a îmbunătățit (*schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea proiecte specific teritoriului pentru rezolvarea unor probleme.*);

Indicatori:

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER;

ÎNTREBĂRI	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI
Ce beneficii au fost obtinute datorita metodei LEADER?	Capitalul social s-a îmbunătățit (<i>schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea proiecte specific teritoriului pentru rezolvarea unor probleme.</i>);	Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER; - Cooperare - Posibilitate de accesare fonduri europene - Promovare

Raspunsul la aceasta intrebare este unul calitativ si rezultat din analiza facuta in cadrul focus-grupului, dar si din observatia participarii echipei GAL FDZR Bargau-Calimani la targurile si evenimentele culturale din teritoriul sau pe parcursul perioadei de evaluare.

Se poate afirma ca exista o schimbare de mentalitate, deoarece perceptia despre accesarea fondurilor europene pentru locuitorii din teritoriul GAL s-a schimbat, in judetul Bistrita-Nasaud existand deja un numar foarte mare de beneficiari ai PNDR, in special ca urmare a masurilor forfetare din domeniul agricol, dar si a celor din domeniul non-agricol lansate pe ultima alocare financiara. Urmare a actiunilor realizate, inclusiv a difuzarilor radio, dar si a proiectelor implementate prin alocarea precedenta GAL a devenit cunoscut si are o imagine pozitiva in teritoriu.

Astfel, numarul de proiecte depuse /sesiuni, care depasesc suma alocata sesiunii, chiar daca GAL nu are nici o masura forfetara, poate fi un indicator relevant pentru percepția actorilor locali privind activitatea GAL si LEADER in Romania.

In ceea ce priveste creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL si identificarea unor subiecte de interes comun, se poate afirma ca inca de la formarea parteneriatului public – privat, in care UAT-urile sa nu depaseasca 50% din membrii s-a constatat aderarea la aceasta idee a unui numar foarte mare de membrii: 60 dintre care doar 7 UAT-uri. Avand in vedere istoricul GAL FDZR Bargau-Calimani, din documentele GAL se poate constata o dinamica a membrilor GAL, iesirea unor

membrii fondatori, primirea de noi membrii , extinderea teritoriului pe 5 UAT noi, intrarea in parteneriat a unor cooperative ale fermierilor , alaturi de alti actori privati de la PFA la firme cu activitate in domeniul industriei, cu cifra de afaceri de peste 2 milioane de euro.

Un alt indicator relevant pentru beneficiile obtinute datorita metodei LEADER este reprezentat si de sesiunile de instruire si schimburile de experienta pe diverse domenii de activitate, **autofinantate**, alaturate celor finantate prin PNDR, adresate atat membrilor GAL cat si comunitatilor locale, organizarea, participarea si co-finantarea de catre GAL a diverselor evenimente si actiuni derulate de catre comunitatile locale, evenimente culturale si evenimente adresate copiilor si tinerilor din mediul rural.

Un alt indicator important pentru beneficiile obtinute datorita metodei LEADER il constituie **dezvoltarea de proiecte adresate nevoilor specifice teritoriului GAL** pentru rezolvarea unor probleme sociale, educationale, de crestere a standardului de viata a locuitorilor si in special al celor apartinand unor grupuri sociale defavorizate, cuprinse in Strategia de Dezvoltare Locala, dar **finantate din alte fonduri decat PNDR**.

Astfel, GAL impreuna cu un UAT membru si un ONG membru GAL, implementeaza la momentul realizarii evaluarii un proiect strategic, integrat, finantat prin POCU Cod SMIS 114598, „Investiția în Oameni = Viitorul comunei Bistrița Bîrgăului”. Proiectul este astfel, un rezultat al dezvoltării LEADER, urmare a colaborării și conlucrării pentru dezvoltarea microregiunii și rezolvarea problemelor comunității prin intervenții punctuale sau generale , capabile sa aduca plus valoare comunitatii. Prin acest proiect vor fi finantate inclusiv 30 de start-up uri ce isi vor dezvolta activitatea in teritoriu GAL si care vor crea 90 de locuri de munca.

Aplicand LEADER comunitatea din microregiunea GAL a fost informata despre targurile mari AGRARIA, INDAGRA etc, posibilitatile de a participa la targuri si evenimente nationale si internationale, cu finantare guvernamentala, de a se implica in proiecte de cooperare din care sa poata sa invete de la altii care deja fac/folosesc/aplica cum sa-si imbunatateasca tehnicile sau cum sa aplice tehnologii de cultura noi care le-ar creste rentabilitatea.

Un alt avantaj al LEADER promovat de comunitatea GAL : e mai usoara si de succes promovarea in grup sub un brand local, implicarea GAL-ului in proiectele de cooperare interteritoriale si transnationale aducand beneficii tuturor.

Consideram percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER :

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		X

Consideram percepția actorilor locali privind rezultatele SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		X

TEMA IV - FACTORI DE SUCCES/ INSUCES. MECANISMUL DE IMPLEMENTARE A SDL

Intrebare 1: Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute?

Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte?

Ce măsuri sunt încă necesare?

Criterii de evaluare:

- Gradul de pregătire a resurselor umane
- Eficienta animarii
- Calitatea procesului de evaluare si selectie a proiectelor la nivel de GAL
- Selectia proiectelor la nivel de AFIR, in special cele referitoare la componenta sociala, minoritati.
- Alocarea financiara din cadrul PNDR programului LEADER, satisface nevoia locala de finantare?

Indicatori:

- Gradul de instruire/formare si calificativele obtinute de catre personalul GAL;
- Gradul de instruire/formare a beneficiarilor (publici/privati)
- Nr. sesiuni cu proiecte a caror valoare depaseste alocarea pe apel
- Numar de proiecte declarate neconforme, neeligibile de catre AFIR
- Numar de proiecte declarate neconforme, neeligibile de catre AFIR si ulterior declarate conforme, eligibile de catre AM/SERVICIUL LEADER
- Grad de contractare pana in prezent

ÎNTREBĂRI	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI
5.1 Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și	Gradul de pregătire a resurselor umane	Gradul de instruire/formare si calificativele obtinute de catre personalul GAL; Managerul GAL si cei patru experti GAL implicati atat in procesul de evaluare- selectie cat si in cel de monitorizare, cererri de plata au studii superioare si diverse alte cafificari, specializari care cresc calitatea servciilor prestate(management de proiect, expertiza in achizitii publice, evaluare si selectare proiecte etc). desi a existat o fluctatie a personalului in aceasta

rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?		perioada, aceasta nu a daunat activității GAL. Echipa existentă la data realizării evaluării este formată din 4 persoane care au experiența Implementării SDL de pe alocarea 2004-2007, 3 dintre aceste persoane detin și calificarea de expert evaluator de proiecte . Fiind un GAL aflat la a doua implementare de SDL , există deja expertiza în evaluarea și monitorizarea proiectelor, cu atât mai mult cu cât 3 dintre angajați au lucrat împreună și în implementarea SDL precedente , iar elaborarea actualei SDL a fost făcută de către executiv, fără subcontractarea către firme de consultanță. Astfel ca întreaga expertiză în elaborarea ghidurilor, metodologiilor și implementării SDL aparține echipei executive GAL, susținută și prin sesiunile de instruire organizate, schimbul de experiență cu alte GAL-uri , seminariile, GLL organizate de către AM PNDR, RNDR, AFIR etc. Gradul de instruire/formare a membrilor GAL (publici/privati) care sunt membrii ai CD, CSP și CC Reprezentanții legali ai Partenerilor publici care sunt parte din GAL FDZR Bărgău-Calimani provin din cele mai diverse domenii din punct de vedere al studiilor, cursurilor urmate, a traseului educațional și de dobândire de competențe. Din punct de vedere al experienței lor în ceea ce privește implementarea proiectelor cu finanțare europeană 11 din cele 12 UAT-uri au accesat fonduri europene, prin PNDR la nivel național, atât pe alocarea trecută, cât și pe cea prezenta, și pe alte fonduri externe sau guvernamentale. Totodată există comuna Monor care nu a accesat fonduri europene, având doar proiecte cu finanțare guvernamentală și locală, care a accesat pentru prima dată fonduri prin PNDR prin intermediul GAL. În ceea ce privește partenerii privați 8 dintre ei au accesat fonduri europene, fie prin PNDR, fie pe alte linii de finanțare POCU, POSCCE etc.
---	--	---

		Gradul de instruire/formare al beneficiarilor de proiecte depuse in cadrul GAL (publici/privati) Singurul beneficiar public la data evaluarii este Comuna Monor care nu are experienta implementarii de proiecte cu fonduri europene. Dintre beneficiarii privati de proiecte la data evaluarii: - 2 dintre beneficiarii Masurii 1 au experienta implementarii de proiecte finantate cu fonduri europene: 1 – PNDR- tinerii fermieri, al doilea POSCCE - Beneficiarul Masurii 4 – ONG, are experienta implementarii de proiecte finantate prin POCU si alte fonduri externe.												
	Eficienta animarii	In perioada de la semnarea contractului de finantare si pana la momentul evaluarii SDL (01.10.2018) situatia lansarilor de sesiuni la la GAL FDZR Birgau-Calimani era urmatoarea: <table><tr><th>Masura</th><th>Nr. sesiuni lansate</th></tr><tr><td>Masura 1/6A – Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole</td><td>1</td></tr><tr><td>Masura 2/6A – Investitii in prelucrarea, comercializarea si/sau dezvoltarea de produse</td><td>1</td></tr><tr><td>Masura 3/6B – Servicii de baza si reinnoirea satelor</td><td>1</td></tr><tr><td>Masura M4/6B – Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor</td><td>1</td></tr><tr><td>Masura M05/2A – Investitii in active fizice pentru exploatare agricole</td><td>1</td></tr></table>	Masura	Nr. sesiuni lansate	Masura 1/6A – Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole	1	Masura 2/6A – Investitii in prelucrarea, comercializarea si/sau dezvoltarea de produse	1	Masura 3/6B – Servicii de baza si reinnoirea satelor	1	Masura M4/6B – Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor	1	Masura M05/2A – Investitii in active fizice pentru exploatare agricole	1
Masura	Nr. sesiuni lansate													
Masura 1/6A – Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole	1													
Masura 2/6A – Investitii in prelucrarea, comercializarea si/sau dezvoltarea de produse	1													
Masura 3/6B – Servicii de baza si reinnoirea satelor	1													
Masura M4/6B – Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor	1													
Masura M05/2A – Investitii in active fizice pentru exploatare agricole	1													

		Măsura 06/2A – Investiții în active fizice pentru exploatarea pomicole	1
		TOTAL GAL	6
		<i>Tabel 9 – Sesiuni lansate de către GAL</i> Dintre sesiunile de mai sus, în sesiunea deschisă pentru Măsura 1/6A valoarea proiectelor depuse a depășit alocarea licitată în cadrul apelului de proiecte, după cum se poate observa din rapoartele de selecție disponibile și pe site-ul GAL www.birgau-calimani.ro	
	Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de GAL	Număr de proiecte declarate neconforme, neeligibile de către AFIR Dintre cele 8 proiecte selectate de GAL și depuse la AFIR până la data de 01.10.2018 de GAL la AFIR, toate proiectele au fost declarate eligibile și selectate de către AFIR, 6 dintre acestea fiind și contractate până la data evaluării.	
	Calitatea procesului de evaluare și selecție a proiectelor la nivel de AFIR, în special al celor atipice precum și cele referitoare la componenta socială, minorități, scheme de calitate, asociativitate, e.t.c.	Nu au existat cazuri în care proiectele depuse la AFIR, să întâmpine probleme în evaluare și care să nu fie declarate eligibile. Astfel, nu au existat cazuri în care la AFIR un proiect să fie declarat neeligibil/ neconform, iar la AM/SERVICIUL LEADER să i se schimbe acest statut.	
	Alocarea financiară din cadrul PNDR programului LEADER, satisface nevoia locală de finanțare?	Grad de contractare până în prezent. Conform strategiei GAL și a situațiilor constatate pe teren odată cu derularea activităților privind implementarea SDL, afirmăm că nevoia de finanțare este tot mai mare în mediul rural, cu atât mai mult cu cât populația în teritoriul GAL și-a îmbunătățit percepția cu privire la accesarea de fonduri. E adevărat că interesul foarte mare este manifestat față de măsurile forfetare și măsurile non-agricole cu alocare financiară/ proiect, mare. Deși alocarea financiară a GAL pentru componenta de proiecte este de 2.066.211 euro, care poate părea mare, remarcăm	

		ca valoarea contractarii la momentul evaluarii SDL era de 1.057.188 euro adica un procent de 51,17% , in conditiile in care valoarea totala a proiectelor depuse la AFIR in acel moment, care ulterior au fost contractate este de 1.317.108 euro. Erau inca in evaluare, la data termen, proiecte in valoare de 259.920 euro, dintre care 1 proiect de 159.800 euro, notificat pt contractare la momentul evaluarii. Deci, la momentul evaluarii erau contractat sau in evaluare si ulterior contractat 63,75% din din total alocare , ramanand un disponibil de 749.103 euro , respectiv 36, 25% pentru sesiunile deschise incepand cu data de 1.10.2018. Astfel, concluzionam ca alocarea financiara actuala este insuficienta pentru satisfacerea tuturor nevoilor de finantare exprimate de membrii comunitatii GAL si a celor care deruleaza activitati si servicii socio-economice in teritoriu GAL.
--	--	--

Rezultate pozitive:

- Grad mare de calitate in procesul de evaluare – selectare la GAL – **100%**
- Numar si valoare mare de proiecte depuse, fata de alocarile/apel in sesiunile deschise
- Finantare omogena a proiectelor in teritoriul GAL
- Proiecte selectate si depuse de GAL la AFIR in valoare de **63,75%** din total alocare financiara Sub-masura 19.2.
- Grad de contractare bun - **51,17%**

Rezultate negative:

- grad de absorbtie pentru Sub-masura 19.2 foarte mic o euro (SDL nu contine masuri cu sume forfetare)
- Nici un proiect finalizat, majoritate proiectelor sunt cu C+M,

Măsuri adoptate și efectele acestora :

- Sustinerea beneficiarilor in procesul de implementare cu informatiile necesare pentru o implementare corecta a proiectelor si respectarea proecdurilor AFIR

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

- Realocarea financiara intre masurile pe care cererea de finantare este scazuta sau mai sunt sume disponibile si cele pe care este cerere mare de proiecte sau a existat o depasire a alocarii financiare prin proiectele depuse in sesiunile deschise.
In acest sens la momentul realizarii evaluarii, era déjà aprobata o modificare de SDL, urmand ca noile sesiuni de Cerere de proiecte sa inceapa cu data de 01.10.2018.
Eliminarea din strategie a unei măsuri pentru care nu s-au depus proiecte pe parcursul sesiuni de finanțare lansate, masura cu un procent de co-finantare ridicat,
- Diseminarea continuă a informațiilor cu privire la posibilitatile de accesare a fondurilor disponibile din SDL dar si a masurilor existente prin PNDR la nivel national, sau alte finantari disponibile care pot fiannta atat masuri similare, cat si obiective, activitati complementare celor prevazute in SDL GAL FDZR Batgau-Calimani .

TEMA V - CONTRIBUȚIA SDL LA ARIA DE INTERVENȚIE 6B

Intrebare 1: În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

Criterii de evaluare:

- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;
- Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut
- Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă

Indicatori:

- Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală
- Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite
- Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER).

ÎNTREBĂRI	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI
În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?	Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;	Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală.
	Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut	Teritoriul GAL GAL FDZR Bargau-Calimani este format din 12 comune insumand conform recensamantului din 2011 un numar de 41.045 persoane. Prin SDL au fost vizate ca beneficiari directi 8.000 persoane GAL si anume 19,49% din populatie. Conform modificarii de SDL realizate de GAL pana la momentul evaluarii, o

		suma de 480.200 va fi realocată către M3-Servicii de bază și reînnoirea satelor, ceea ce va determina o creștere a investițiilor în infrastructurile locale și accesul la servicii a populației GAL, astfel numărul de beneficiari direcți va tinde către maximumul populației din teritoriu.
	Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă	Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER). După cum a fost prezentat anterior în cadrul Tabelului 9 – Situația cu locurile de muncă nou create, indicatorii prevăzuți în SDL după ultima modificare sunt de 16 locuri de muncă nou create. Numărul acestor locuri de muncă propuse a fi create prin proiectele selectate de GAL este 15 , dintre care 14 locuri de muncă propuse prin proiectele contractate la momentul evaluării, 1 loc de muncă prin proiectul de infrastructură socială, notificat spre contractare la data evaluării.

Pentru a face evaluarea acestor itemi s-au verificat documentele administrative ale GAL, rapoartele de selecție și raportările către OJFIR, CDRJ, analizându-se informațiile cuprinse în acestea.

În urma analizei calitative a proiectelor selectate de către GAL, informațiile referitoare la numărul de locuri de muncă create de beneficiarii de proiecte prin intermediul GAL, releva că la nivelul beneficiarilor publici – 1 proiect depus la CRFIR, care vizează crearea la nivelul comunei a unor parcuri și locuri de joacă pentru copii, a fost creat un loc de muncă. Dacă luăm în calcul accesarea ulterioară a fondurilor complementare POCU pentru operationalizarea infrastructurii, de către acesta, împreună cu UAT-ul local, numărul locurilor de muncă create va crește semnificativ.

TEMA VI - CONTRIBUȚIA SDL LA DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI ACTIVITĂȚILOR NON AGRICOLE

Intrebare 1: În ce măsură oferta turistică din teritoriu va deveni mai competitivă ca urmare a implementării SDL ului GAL ?

Criterii de evaluare:

- Fluxul de turiști și vizitatori, crescator
- Ofertele turistice locale vor deveni mai atractive si vor concepe oferte integrate care sa promoveze atat patrimoniul de mediu, cultural imobil si mobil, cat si producatorii si procesatorii locali, serviciile si furnizorii de servicii asociate turismului (aventura, SPA, Wellness, etc)

Indicatori:

Număr de proiecte selectate spre finantare

Numărul de agropensiuni noi

ÎNTREBĂRI	CRITERII DE EVALUARE	INDICATORI
În ce măsură oferta turistică din teritoriu va deveni mai competitivă ca urmare a implementării SDL ?	Fluxul de turiști și vizitatori, crescator Ofertele turistice locale vor deveni mai atractive, complexe, promovand pachete care sa creasca zilele de ramanere in teritoriu a turistilor	<u>Număr de proiecte</u> selectate spre finantare pe M1 /6A – Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati ne-agricole, dupa primul apel de selectie lansat(singurul derulat pe parcursul perioadei evaluate) este de 5 proiecte. Dintre cele 5 proiecte selectate de GAL si contractate de catre AFIR, 4 proiecte de agropensiuni noi ,contractate , care au o activitate agricola importanta si un plan de promovare turistica integrat, complex de promovare a intregului teritoriu GAL si valorificare a produselor locale, asumat prin proiect. Procentul total de fonduri nerambursabile alocat Măsurii M1 /6A – Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati ne-agricole, dupa ultima modificare de SDL, la data evaluarii este 49,74% , urmand ca GAL-ul sa mai deschida o sesiune dupa 1 octombrie 2018.

Valoarea publica totala a proiectelor selectate de GAL in cadrul M1 /6A – Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati ne-agricole, destinate activitatilor turistice, dupa prima sesiune de Cereri de proiecte este de **717.198 euro**, 4 din cele 5 proiecte vizand constructia de agropensiuni, repartizate pe intreg teritoriu GAL.

Folosind ca tehnica de cercetare focus grupul Echipa de evaluare a avut 3 intalniri cu 12 persoane/intalnire, care au avut ca teme de discuție creșterea fluxului de turisti și vizitatori si creșterea atractivității ofertelor turistice locale. Rezultatele au relevat faptul că stimularea creșterii numărului

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bârgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

agropensiuni poate contribui semnificativ la creșterea fluxului de turiști și vizitatori și la creșterea atractivității ofertelor turistice locale , daca :

- aceste agropensiuni ofera si serviciile de masa pentru care folosesc produse proprii si locale, de la producatorii din zona, de foarte buna calitate,
- se promoveaza si se pun in valoare toate obiectivele si resursele turistice : Sit Natura 2000 Cusma, Drumul romanilor, Drumul Maria Theresa, patrimoniul arhitectural si de mediu, traditiile, valorile culturale, producatorii si proceatorii locali, furnizorii de servicii de agrement de toate tipurile, taberele pedagogice, fermele care furnizeaza produse autorizate etc.

C. SURSA DATELOR SI TEHNICI FOLOSITE PENTRU COLECTAREA LOR

Datele utilizate in realizarea prezentei evaluarii sunt datele ce se regasesc in documentele interne ale GAL, informatii care au fost stocate, analizate si prezentate sub forma raportarilor din tabelele prezentata in aceasta evaluare.

O alta sursa de informatii a fost cea rezultata din chestionarul GAL care a fost completat de toti beneficiarii de proiecte depuse la GAL, membrii ai comunitatii si lideri locali, investitori din zona, membrii GAL.

Din aceste chestionare au rezultat in special informatii cu caracter cantitativ, dar au fost descoperite si informatii cu caracter calitativ, precum date despre nivelul de studii al salariatilor care ocupa locurile de munca nou create, apartenenta lor la minoritatea etnica sau grupuri vulnerabile sau sexul. Astfel s-a putut identifica faptul ca nu se fac discriminari si ca locurile de munca nou create sunt fondate si aduc o valoare adaugata atat beneficiarilor de proiecte , cat si intregului teritoriu.

O alta sursa de adate importanta o reprezinta focus grup-urile organizate pentru evaluare, care au oferit o serie de informatii calitative .

D. PRINCIPALELE LIMITARI SI CONSTRANGERI INTAMPINATE SI MASURILE ADOPTATE PENTRU A LE COMPENSA

Principalele constrangeri cu care ne-am confruntat in realizarea evaluarii sunt :

- Disponibilitatea persoanelor de a participa la intalniri, participantii fiind de obicei aproximativ aceeasi.
- Aspectul calitativ al raspunsurilor, majoritatea raspunsurilor sau parerilor prezentate au un caracter inchis (raspunsuri de tipul DA si NU);

Metode de compensare:

- S-au ales mai multe metode de colectare a informatiilor, tinand cont de tipul de informatie cules si de sursa care ofera informatia.

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bărgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

- S-a ales un grup tinta divers atat ca apartenenta, interese, nivel de educatie, domeniu de apartenenta din punct de vedere al domeniilor de activitate, intrese, nevoi, grup social si surse de informare cat mai diverse si complete astfel incat datele culese sa fie cat mai relevante pentru rezultatele evaluarii .
- Echipa de evaluare s-a constituit tinand cont de capacitatea membrilor sai in realizarea unei corecte evaluari, de capacitatea lor de analiza, sinteza si de interpretare a datelor, astfel incat evaluarea realizata sa exprime corect si real atat valoarea cantitativa, cat si cea calitativa a implementarii SDL .

CAPITOLUL III. CONSTATARILE SI CONCLUZIILE EVALUARII

TEMA I - LOGICA INTERVENȚIEI SDL

Constatări și concluzii

În perioada analizată au avut loc 2 modificări ale Strategiei de Dezvoltare Locala a GAL FDZR Bargau-Calimani care au vizat modificari ale fiselelor pe toate Masurile, inclusiv modificări cu privire la valoarea sprijinului public nerambursabil/masura, facandu-se realocari intre Masuri, dupa inchiderea primelor apeluri de selectie, una dintre masuri fiind eliminata, dar niciuna dintre modificarile realizate nu a afecta/ moddficat obiectivele, prioritatile sau indicatorii asumati initial(in sensul diminuarii acestora, ci doar in sens crescator) .

Astfel, putem concluziona ca aceste modificari au condus la cresterea eficientei implementarii SDL.

Indicatorii de realizare sunt adecvați și rezultatele așteptate sunt clar definite, acestea vor fi indeplinite realizând activitățile (măsurile, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL cu resursele alocate acestora.

În urma evaluarii coerenței logice, a rigorii conceptuale, a fezabilității activităților conform resurselor financiare disponibile și a măsurii în care activitățile stabilite initial sunt încă relevante s-a constatat faptul că logica intervenției SDL GAL FDZR Bargau-Calimani **este coerenta si relevanta** față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului.

Recomandări

Se recomanda o actualizării ale prezentei evaluari, analize anuale, sau de cate ori se impune, privind nevoile reale ale comunității GAL, potențialului de dezvoltare a microregiunii.

TEMA II - CONTRIBUȚIA OPERAȚIUNILOR REALIZATE LA ATINGEREA OBIECTIVELOR PREVĂZUTE DE STRATEGIE

Constatări și concluzii

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bârgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

În urma evaluării realizate am constatat că prin implementarea SDL, în urma proiectelor contractate, la nivelul microregiunii FDZR Bârgău-Calimani, s-a diversificat numărul activităților non agricole din teritoriul GAL FDZR Bârgău-Calimani, mai ales în rândurile tinerilor, peste 90 % dintre proiectele selectate de GAL sunt inițiate de tineri, cel mai mult ca urmare a accesării în etapa precedentă, în domeniul agricol, unii dintre ei, chiar prin intermediul GAL. Astfel, ca urmare sunt create prin implementarea SDL 14 locuri de în zona non agricolă.

Alocarea financiară a GAL pentru componenta de proiecte este de 2.066.211 euro, valoarea contractării la momentul evaluării SDL era de **1.057.188 euro** adică un procent de **51,17%**, în condițiile în care valoarea totală a proiectelor depuse la AFIR în acel moment, și care ulterior au fost contractate este de **1.317.108 euro**. Erau încă în evaluare la data termen, proiecte în valoare de 259.920 euro, dintre care 1 proiect în valoare de 159.800 euro, notificat pentru contractare la momentul evaluării.

Deci, la momentul evaluării erau contractate sau în evaluare la AFIR și ulterior contractate **63,75% fonduri nerambursabile din din total alocare**, rămânând un disponibil de 749.103 euro, respectiv 36, 25% pentru sesiunile deschise începând cu data de 1.10.2018.

Având în vedere cele menționate putem concluziona că obiectivele propuse prin SDL vor fi realizate în proporție de 100%.

Recomandări

Pentru realizarea mai rapidă a implementării proiectelor și realizarea absorbției într-un procent maximal propunem următoarele:

- Informarea, promovarea foarte bună, cu o activitate crescută de animare a măsurilor pe care mai există alocare financiară, astfel încât să se evite prelungirile de sesiuni, sau alte realocări de sume.
- Scurtarea termenului de evaluare la GAL a proiectelor și sesiunile care urmează să fie deschise;
- Redistribuirea alocării financiare rămase către măsurile pe care există solicitări sustenabile sau care generează un impact major la nivelul comunității.
- Mediatizarea / Promovarea proiectelor de succes

TEMA III - VALOAREA ADĂUGATĂ DATORATĂ METODEI LEADER

Constatări și concluzii

Urmarea a evaluării realizate, a rezultat că metodele LEADER sunt eficiente și relevante pentru dezvoltarea micoregională, că atâtea actuala implementare a SDL a GAL FDZR Bârgău-Calimani demonstrează un grad ridicat de participare a tuturor actorilor sociali din comunitate, cooperare și colaborare în accesare de alte surse de finanțare, crearea și implementarea de proiecte și programe autofinanțate care să vină în sprijinul nevoilor și problemelor comunității și nu în ultimul rând o

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bărgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

colaborare foarte buna între administratiile publice locale, GAL și comunitati, o sustinere reciproca a unor de către ceilalti, atât în dezvoltarea instituționala cât și la nivelul relațiilor interumane, în colaborarea cu membrii comunitatii.

Datorită implicării sporite a comunității și a factorilor interesați în luarea deciziilor, se constată o creștere a rolului GAL în guvernare pe diferite niveluri, o creștere a capacității UAT de a accesa/implementa proiecte datorită și sprijinului GAL, atât în relațiile directe cu consultanții, cât și prin realizarea unei medieri în comunicarea între AFIR și UAT -urile

În stabilirea nevoilor la momentul scrierii SDL s-a încercat o complementaritate a măsurilor astfel încât să se găsească o rezolvare la principalele probleme întâlnite în teritoriu și s-a observat că acest lucru a fost realizat în cea mai mare parte, urmând ca startul dat prin intermediul acestei SDL să reprezinte punctul de plecare pentru o dezvoltare durabilă integrată a microregiunii.

Un alt indicator relevant pentru beneficiile obținute datorită metodei LEADER este reprezentat și de sesiunile de instruire și schimburile de experiență pe diverse domenii de activitate, **autofințate**, alături de cele finanțate prin PNDR, adresate atât membrilor GAL cât și comunităților locale, organizarea, participarea și co-finanțarea de către GAL a diverselor evenimente și acțiuni derulate de către comunitățile locale, evenimente culturale și evenimente adresate copiilor și tinerilor din mediul rural.

Un alt indicator important pentru beneficiile obținute datorită metodei LEADER îl constituie **dezvoltarea de proiecte adresate nevoilor specifice teritoriului GAL** pentru rezolvarea unor probleme sociale, educaționale, de creștere a standardului de viață a locuitorilor și în special al celor aparținând unor grupuri sociale defavorizate, cuprinse în Strategia de Dezvoltare Locală, dar **finanțate din alte fonduri decât PNDR**.

Astfel, GAL împreună cu un UAT membru și un ONG membru GAL, implementează la momentul realizării evaluării un proiect strategic, integrat, finanțat prin POCU Cod SMIS 114598, „Investiția în Oameni = Viitorul comunei Bistrița Bîrgăului”. Proiectul este astfel, un rezultat al dezvoltării LEADER, urmare a colaborării și conlucrării pentru dezvoltarea microregiunii și rezolvarea problemelor comunității prin intervenții punctuale sau generale, capabile să aducă plus valoare comunității. Prin acest proiect vor fi finanțate inclusiv 30 de start-up-uri care își vor dezvolta activitatea în teritoriu GAL și care vor crea 90 de locuri de muncă.

Acest proiect, aflat în implementare pentru o perioadă de încă 2, 6 ani de zile, se înscrie în obiectivele SDL, având acțiuni complementare cu măsurile prevăzute în SDL, și participă astfel la atingerea obiectivelor generale și a priorităților înscrise în SDL.

Un alt beneficiu al metodei LEADER este posibilitatea dată UAT-urilor și actorilor sociali din microregiune de a avea acces la toate informațiile pe care GAL le deține cu privire la finanțările europene și alte surse de finanțare, informații despre condițiile de accesare și de implementare a unui proiect finanțat prin fonduri europene și de a testa, cu susținerea echipei tehnice a GAL, modalitatea de implementare a acestuia. Rolul GAL este cel de **sustinator al beneficiarului, acordând întregul suport tehnic și uman** în acest demers, pe un domeniu în care acesta nu are expertiză.

Recomandări

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bârgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

Preluarea principiilor LEADER , a obiectivelor si proiritatilor de dezvoltare incluse in SDL a GAL FDZR Bargau-Calimani, de catre UAT-urile membre, in elaborarea propriilor SDL pe termen mediu di lung, astfel incat sa exite cu adevarat sinergie si complementaritate in actiunile intreprinse in acelasi teritoriu, a actorilor importanti care determina dezvoltarea.

Realizarea și promovarea unei analize specifice și aprofundate cu privire la modul în care metoda LEADER a contribuit la dezvoltarea capitalului social și la îmbunătățirea guvernanței locale

Dezvolvarea proiectelor de cooperare interteritorial, cu diferite regiuni de dezvoltare nationale si a celor transnationale, a networkingului si a transferului de know how pe domeniile de interventie stabilite prin SDL, sau in functie de nevoile identificate la momentul respectiv de catre initiatori.

TEMA IV - FACTORI DE SUCCES/INSUCES. MECANISMUL DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI

Constatări și concluzii

Urmare a evaluarii efectuate s- a constat ca echipa tehnica a GAL FDZR Bargau-Calimani este formata din persoane cu expertiza foarte buna in managementul de proiect, evaluarea, selectarea proiectelor si a cererilor de plata, astfel ca din acest punct de vedere exista toate premisele realizarii unei implementari cu succes a SDL.

Acestea sunt dublate de experienta membrilor CD, CSP si CC, in aceste structuri aflandu-se persoane cu experienta in implementarea de proiecte cu finantarea eruropeana, dezvoltare institutionala, elaborarea de proiecte si programe.

Elaborarea actualei SDL a fost facuta de catre executiv, fara subcontractarea catre firme de consultanta. Astfel ca intreaga expertiza in elaborarea ghidurilor, metodologiilor si procedurilor implementarii SDL apartine echipei executive GAL.

Rezultatele de pana acum :

- Grad ridicat de calitate in procesul de evaluare – selectare a proiectelor la GAL – **100%**.
- Numar si valoare mare de proiecte depuse, fata de alocarile/apel in sesiunile deschise,
- Finantare omogena a proiectelor in teritoriul GAL,
- Proiecte selectate si depuse de GAL la AFIR in valoare de **63,75%** din total alocare financiara pe Sub-masura 19.2.
- Grad de contractare bun - **51,17%**,
- **Masura de infrastructura sociala – epuizata din punct de vedere a fondurilor, proiectul depus la AFIR fiind notificat pentru contractare, urmand ca beneficiarul sa acceseze cu ajutorul GAL si fondurile alocate pe POCU, 5.2, in cadrul unui parteneriat cu UAT.**

Releva un Grad foarte bun de pregatire a resurselor umane, eficienta mare a activitatii de animare, selectia proiectelor la nivel de GAL suprapunandu-se in proportie de 100% cu cea realizata de AFIR.

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bărgău-Calimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

Rezultate mai puțin bune sunt: un grad foarte scăzut de absorbție pentru Sub-măsura 19.2 : 0 euro, datorat și faptului că niciuna dintre măsurile SDL nu conține sume forfetare și majoritatea proiectelor contractate prevăd lucrări de C+M. Astfel, la data evaluării, nici un proiect nu este finalizat. S-a realizat realocarea financiară între măsurile pe care cererea de finanțare este scăzută sau mai sunt sume disponibile și cele pe care este cerere mare de proiecte sau a existat o depășire a alocării financiare prin proiectele depuse în sesiunile deschise. În acest sens la momentul realizării evaluării, era deja aprobată o modificare de SDL, urmând ca noile sesiuni de Cereri de proiecte să înceapă cu data de 01.10.2018. Eliminarea din Strategie a unei măsuri pentru care nu s-au depus proiecte pe parcursul sesiunii de finanțare lansate, măsura cu un procent de co-finanțare ridicat.

Recomandări

- Sustinerea beneficiarilor în procesul de implementare cu informațiile necesare pentru o implementare corectă a proiectelor și respectarea procedurilor AFIR
- Diseminarea continuă a informațiilor cu privire la posibilitățile de accesare a fondurilor disponibile din SDL dar și a măsurilor existente prin PNDR la nivel național, sau alte finanțări disponibile care pot finanța atât măsuri similare, cât și obiective, activități complementare celor prevăzute în SDL GAL FDZR Bărgău-Calimani.

TEMA V - CONTRIBUȚIA SDL LA ARIA DE INTERVENȚIE 6B

Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite în mare măsură, accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut.

Prin SDL au fost vizate ca beneficiari direcți 8.000 persoane GAL și anume 19,49% din populație. Conform modificării de SDL realizate de GAL până la momentul evaluării, o sumă de 480.200 va fi realocată către M3 – „Servicii de bază și reînnoirea satelor”, ceea ce va determina o creștere a investițiilor în infrastructurile locale și accesul la servicii a populației GAL, astfel numărul de beneficiari direcți va tinde către maximumul populației din teritoriu.

Indicatorii prevăzuți în SDL după ultima modificare sunt de **16 locuri de muncă** nou create. În urma evaluării s-a constatat că numărul de locuri de muncă propuse a fi create prin proiectele selectate de GAL este **15**, dintre care 14 locuri de muncă propuse prin proiectele contractate la momentul evaluării, 1 loc de muncă prin proiectul de infrastructură socială, notificat spre contractare la data evaluării.

Dacă luăm în calcul accesarea ulterioară a fondurilor complementare Măsurii de infrastructură socială creată prin GAL, pentru operationalizarea infrastructurii, POCU – Axa 5.2, putem afirma numărul locurilor de muncă create ca urmare a implementării SDL **va crește semnificativ**, contribuind în **mare măsură** la dezvoltarea locală în zonele rurale.

TEMA VI - CONTRIBUȚIA SDL LA DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI ACTIVITĂȚILOR NON AGRICOLE

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bârgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

Oferta turistică din teritoriu GAL a deveni mai competitivă ca urmare a implementării SDL, ca urmare a celor **4 proiecte de agropensiuni noi, contractate**, a caror beneficiari au o activitate agricolă importantă în prezent atât în ferme vegetale, cât și ferme mixte, 3 dintre ei fiind recunoscuți ca și producători de vin (medaliați) și de legume, crescători și procesatori de bovine, crescători de ovine și care au un plan de promovare turistică integrat, complex de promovare a întregului teritoriu GAL și valorificare a produselor locale, asumat prin proiect.

Procentul total de fonduri nerambursabile alocate Măsurii M1 /6A – Investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole, după ultima modificare de SDL, la data evaluării este **49,74%**, urmând ca GAL-ul să mai deschidă o sesiune după 1 octombrie 2018, ceea ce face posibilă creșterea numărului de agropensiuni de acest fel, finanțate prin GAL.

Rezultatele evaluării au relevat faptul că stimularea creșterii numărului de agropensiuni poate contribui semnificativ la creșterea fluxului de turiști și vizitatori și la creșterea atractivității ofertelor turistice locale, **dacă :**

- aceste agropensiuni oferă și serviciile de masă pentru care folosesc produse proprii și locale, de la producătorii din zonă, de foarte bună calitate ;
- se promovează și se pun în valoare toate obiectivele și resursele turistice: Sit Natura 2000 Cusma, Drumul romanilor, Drumul Maria Theresa, patrimoniul arhitectural și de mediu, tradițiile, valorile culturale, producătorii și procesatorii locali, furnizorii de servicii de agrement de toate tipurile, taberele pedagogice, fermele care furnizează produse autorizate etc.

CONCLUZII FINALE

1. Strategia de Dezvoltare Locală a GAL FDZR Bârgău-Calimani este una coerentă și relevantă pentru nevoile și problemele teritoriului, periodic este necesară evaluarea acesteia pentru optimizarea implementării și replierea priorităților în funcție de dinamica teritoriului.
2. Metoda și tehnicile LEADER sunt benefice modelului de dezvoltare microregională, stimulând cooperarea, parteneriatul și interacțiunile între membrii comunității.
3. E nevoie de stimularea și dezvoltarea proiectelor de cooperare interteritorială și transnațională, creșterea calității interacțiunilor dintre actorii locali și furnizorii de resurse externi sau partenerii instituționali, organizarea actorilor locali în diferite forme de parteneriate, rețele, grupuri de interese pentru a accesa fonduri europene, sau de altă natură și a dezvolta proiecte comune.
4. Informarea și promovarea realizată de GAL în procesul de animare a teritoriului are un impact major la nivelul comunității, populația are nevoie de informație cu privire la toate fondurile și resursele pe care le poate accesa: mănă, formare, instruire, schimburi de experiență, furnizori de servicii etc. Astfel, GAL -ul trebuie să-și diversifice acțiunile de informare și să atingă mai multe arii și domenii de interes.

Manager/Reprezentant legal
Chifor Adina Veronica

**Federația pentru Dezvoltarea
Zonei Rurale Bârgău-Călimani**

Str. Principală, nr. 512, Prundu Bîrgăului, jud. Bistrița-Năsăud, RO 427230, fax 0363 100 448, tel., 0741 141 158,
CIF 28315424, cont IBAN RO09BTRL00601205T94628XX, Banca Transilvania, e-mail: office@birgau-calimani.ro, www.birgau-calimani.ro

Semnatura:

